

« Μήγας εἶ Κύνωψ καὶ οὐκ ἔστι πλὴν σου. » Καὶ μετ' ὀλίγον ἀνέβη ὁ Κύνωψ ἐκ τῆς θαλάσσης φέρον νεκρούς. Οἱ ὄχλοι ὀργισθέντες τότε κατὰ τοῦ Ἰωάννου διεσπάραζον αὐτόν, ὥστε πάντες, μηδὲ τοῦ Κύνωπος ἐξαιρουμένου, ἐπίστευσαν ὅτι ἀπέθικεν. Ἄλλ' ὅτε μετὰ τινος ἡμέρας ἔμαθεν ὁ πλάνος ἐκεῖνος ὅτι ὁ Ἀπόστολος ζῆ, ἠθέλησεν ἐκ νέου νὰ κατασχύνη αὐτόν, καὶ κρούσας πάλιν τὰς χεῖρας ἔβαλεν ἐαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ Ἀπόστολος ὁ μως Ἰωάννης νύξατο πρὸς Θεὸν νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐξοδὸν τοῦ κακοτέχνου μάγου ἐκ τῆς θαλάσσης. Τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας περιέμενον οἱ ταλαίπωροι Πάτριμοι τὸν Κύνωπα παρὰ τὸν αἰγιαλόν, ὥστε οἱ πλείονες αὐτῶν λειποθυμήσαντες ἀπὸ τῆς ἀσιτίας καὶ τῶν φωνῶν καὶ κτύσεως, ἀφῶνοι ἐκειντο· ἀπέθικον μάλιστα καὶ δύο παιδιὰ. »

Ὁ Κ. Κόξ ἐπεσκέφθη καὶ τινὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος· καὶ ἐν Μήλῳ εἶδε τινὰ χειρόγραφα εἰς χεῖρας ἰδιωτῶν καὶ ἠγόρασε τινὰ. Κατὰ τὸν κατάλογον ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὴν Γ', ΙΑ', ΙΒ', ΙΓ', ΙΔ' καὶ ΙΣΤ' ἑκατονταετηρίδα. Ἐν δὲ Ἀθήναις, πλὴν τῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ *δελγίστων*, εἶδε καὶ τὰ παρὰ τῷ Κ. Κόμῳ, οὗτινος τὸ ὄνομα διαστρεβλῶν κατὰ τὴν τῶν Εὐρωπαϊκῶν συνήθειαν μεταβάλλει εἰς Κόρπην (*), τὰ ὁποῖα ἐμελλε νὰ στείλῃ πρὸς πώλησιν εἰς Ἀγγλίαν. Περί τῶν χειρογράφων τούτων ὠμίλησε δις καὶ τρίς ἡ *Πανδώρα*· ἀλλὰ καὶ ὁ πρῶν πρόταξις τοῦ Πανεπιστημίου Κ. Ἀσώπιος προέτρεψεν ἐν τινι λόγῳ τὴν ἡμετέραν κυβέρνησιν νὰ ἀγοράσῃ αὐτά.

Ἡ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει *σεραίου* βιβλιοθήκη περιέχει εἰκοσιδύο μόνον Ἑλληνικά χειρόγραφα· μεταξὺ δὲ αὐτῶν ὑπάρχει καὶ Πίνδαρος μετὰ σχολίων, καὶ Ἡσίοδος καὶ Ὅμηρος μετὰ ὑπομνημάτων, καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Διογένης Λαέρτιος, καὶ Πτολεμαῖος, καὶ Διονύσιος Περιηγητὴς καὶ ἄλλοι.

Ἐξυγόμεν τὰ ὀλίγα ταῦτα ἐκ τῆς Ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Κόξ ἵνα ἐνθυμίσωμεν εἰς τὴν ἡμετέραν κυβέρνησιν ὅτι ὀφείλει αὐτὴ πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ φροντίσῃ περὶ ἀγορᾶς, μελέτης καὶ ἀντιγραφῆς, ὡς εἶπομεν, ἀρχαίων χειρογράφων. Τὸ καθ' ἡμᾶς ἠρυθριάσαμεν ἀναγνόντες ὅτι ὁ παρὰ ξένης Κυβερνήσεως ἀποσταλαῖς ἠγόρασε χειρόγραφα πωλούμενα ἐν Μήλῳ, ἐν αὐτῇ ἡμῶν τῇ πατρίδι, καὶ μετὰ θλίψεως ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡ περὶ τὰ βιβλία ἐν γένει ἀδικοφορία τῆς ἡμετέρας κυβερνήσεως εἶναι μεγίστη. Προχθὲς ἔτι ἐπισκερθέντες τὴν δημοσίαν βιβλιοθήκην, εὗρομεν σωρὸν βιβλίων κειμένων κατὰ γῆς, τὸν δὲ ἔφορον καὶ ὑπέφορον κλαίοντας σχεδὸν διότι δὲν εἶχον ποῦ νὰ ἀποθέσωσιν αὐτά. Ἐάν εἶχον, ἔλεγεν ὁ ἔφορος, ὅκτι ἡ δέκα χιλιάδας δραχμῶν, ἤθελον ἐτοιμάσει θέσεις καταλλήλους ὅπως τοποθετήσω καὶ ταῦτα καὶ τὰ κερμινομένα πολλά

ἄλλα. Ἀνεξήγητον τῶντι πρᾶγμα! Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ φιλέλληνες δωροῦσι καθ' ἑκάστην πρὸς ἡμᾶς βιβλία, ὥστε συνεκροτήσαμεν βιβλιοθήκην ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας τόμων περιέχουσαν καὶ ὑπὲρ τὰ δύο ἑκατομμύρια τιμωμένην· καὶ ὁμως προτιμῶμεν νὰ παραδίδωμεν αὐτὰ εἰς τὴν φθοράν, παρὰ νὰ δαπανήσωμεν πρὸς διατήρησιν αὐτῶν δέκα χιλιάδας δραχμῶν! Τί ἤθελεν εἰπεῖ τις πρὸς πεινῶντα καὶ ἄπορον, ἀποποιοῦμενον νὰ δαπανήσῃ ὀλίγας δραχμάς, ὅπως κατασκευάσῃ κιβώτιον καὶ φυλάξῃ ἀπὸ τῆς διαρπαγῆς τὸν δωρηθέντα αὐτῷ θησαυρόν;

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

—οοο—

Μόλις παρῆλθον δεκαπέντε ἡμέραι ἀφότου ἀνηγγέλλομεν θρηνοῦντες τὸν θάνατον τοῦ Καθηγητοῦ Γ. Μαυροκορδάτου, καὶ νέον χόνομεν δάκρυ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Γ. Ζαλακώστα, γηωστοῦ πρὸς τὸ Παρελλήνιον, ἐκ τε τῶν ποιήσεων καὶ τῶν διὰ τῆς Πανδώρας δημοσιευθεισῶν πολλαῖς διατριβῶν αὐτοῦ. Ἡ Ἑλλὰς στερεῖται ἀνδρὸς χρηστοῦ καὶ στρατιωτικοῦ τιμίου, ἱκανοῦ καὶ φιλοπατρίδος. Ἡμεῖς δὲ πρὸς τούτοις ἐπιποθοῦμεν καὶ συκεργάτην πεπαιδευμένον καὶ πρόθυμον. Ὁ καθηγητὴς Θ. Ὀρφαρίδης ἐρμηνεύει ἐν συντόμῳ διὰ τῆς ἐπομένης νεκρολογίας πόσον ἐπερδήσαμεν πάντες ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ ταύτῃ.

Ἐν ᾧ κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου τῶν πυροβόλων οἱ κράτοι, καὶ ἡ κίνησις τοῦ λαοῦ ἀνήγγελλον τὸ ἐπίσημον τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης, μικροὶ κοπετοὶ καὶ θρηνοὶ σπαραξικάρδιοι ἠκούσθησαν εἰς οἰκίαν τινὰ παρὰ τὴν ἀνεγειρομένην Μητρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐκεῖτο ἐν ταύτῃ νεκρὸς ἀνθρωπὸς τις πεντηκοντούτης στρατιωτικὴν φέρων στολήν· δύο στέφανοι δάφνης ἐκόσμηον τὸ μεγαλοφυὲς αὐτοῦ μέτωπον, καὶ τὰ ὠχρά, ἀλλὰ μειδιῶντα εἰσέτι χεῖλη του ἐφαίνετο ὅτι ἐψιθύριζον ἀκόμη δύο ἐνδοξα ὀνόματα· «Τὸ χάρι τῆς Γραβιάς, καὶ τὸ Μισολόγγιον!»

Ὁ νεκρὸς ἦτον ὁ Γεώργιος Ζαλακώστας Ἡπειρώτης τὴν πατρίδα, Ἕλλην τῆς μεγάλης Ἑλλάδος, εὐφυὲς τὸν νοῦν, γενναῖος τὸ φρόνημα, ταπεινὸς ἐν ἀρετῇ, καὶ ὑπερήφανος πρὸς τὴν καταπολεμήσασαν αὐτὸν πάντοτε σκληρὰν τύχην.

Σώματι μὲν ἀνήκεν εἰς τὸν στρατόν, καὶ ἐξοπλήρου τὰ ἱερά αὐτοῦ καθήκοντα μετ' ἀκρεβείας καὶ τιμιότητος ἀπαραδειγματίστου, καὶ ταύτου μάρτυς εἶναι ἡ ἐντιμὸς πενία του· πνεύματι δὲ κατετάττετο εἰς τὴν τάξιν τῶν αὐτοσχεδίων ἐκείνων καὶ αὐτομαθῶν λογίων, αἵτινες σπάνιοι εἰσέτι μεταξὺ ἡμῶν, φέρουσιν ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν τὴν μεγαλοφυῶν στραγίδα τῆς εὐφυΐας· αἱ ποιήσεις αὐ-

(*) Τὴν ἐν Νάξῳ μονὴν Φανερωμένην μετωνόμασε ὁ Κ. Κόξ *Romanis*. Διὰ τοῦτο ἀμφισβόλλομεν ἴαν καὶ τὸ ἀνωτέρω τεμάχιον τῶν ἱστορικῶν προγραμματικῶν ἀντέγραφεν ἄρθως.

του, και οι δύο αυτοῦ θρίαμβοι κατὰ τὸν ποιητικὸν διαγωνισμὸν δὲν διαψεύδουσι τὸν λόγον μου!

Τέκνον τῆς ἐπαναστάσεως ἐμελέτησε τὸν Ὀμηρὸν τοῦ ἐν μέσῳ τοῦ κρότου τῆς μάχης καὶ τοῦ συριγμοῦ τῶν ἐχθρικών σφαιρῶν, καὶ τὴν μάχην τούτην ἔφαλεν ὑπὸ τὴν ἐλαίαν τῆς βασιλευμένης πατρίδος.

Ὁ γράφων τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις εἰς τιμὴν τοῦ ἀνδρός, εὐρέθη πρό τινος καιροῦ εἰς φιλολογικὴν μετ' αὐτοῦ διαμάχην. . . ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ τάρου σιγῶσι τὰ πάθη, καὶ ὁ ὀφειλόμενος εἰς ἕκαστον φόρος πρέπει ἀκριβῶς νὰ τῷ ἀποδίδεται. Εἰς ὁρμὴν στιγμιαίας ἀνθρωπίνης παραφορᾶς μ' ἐλύπησε καὶ τὸν ἐλύπησα, ἀλλ' ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ ἡ φρόνησις πρό καιροῦ συνέσφιγγεν ἐκ νέου τὰς χεῖρας ἡμῶν μετὰ τῆς παλαιᾶς εἰκοσαετοῦς φίλης τὸν ἀβήρητον δεσμόν! Πλὴν καὶ τοῦτο ἂν δὲν συνέδραμε, πάλιν ἤθελον χίσει δάκρυ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ἀνδρός θν θρηνοῦσιν αἱ Μοῦσαι, καὶ ἤθελον καυχηθῆ ὅτι τοῦτο ἦτο τὸ εἰλικρινέστερον.

Ποιητὰ τοῦ Χαρίου τὰς Γραβιάς καὶ τῶν Σκιῶν τοῦ Φαλίηρου δὲν ἀπέθνηες! Ζῆς, καὶ θέλεις ζῆσαι ἐφ' ὅσον ὑπὸ τὸν γλυκὴν οὐρανὸν τῆς πατρίδος λατρεύεται ἡ ποίησις, καὶ ἀγαπῶνται οἱ ἱεροφάνται αὐτῆς.

Στρατιῶτα τοῦ Μισολογγίου καὶ ἔντιμος ἀξιωματικὸς δὲν ἐλησημονήθη; ἰσὲ θρηνοῦσιν οἱ συνάδελφοι καὶ φίλοι σου, καὶ τὰ τέκνα σου θέλουσιν ἀνευθριάστως φέρει τὸ ὄνομά σου!

Τὰ τέκνα σου; . . . ἐπὶ δυστυχῆ κατὰ σειράν ἐθάρψες· καὶ ὅτε τῶν δύο σου τελευταίων νηπίων τὸ μειδίαμα σ' ἐζωογόνησε πρὸς στιγμὴν, ἐνεκρώθης διὰ παντὸς κατὰ πικρὰν τινα εἰρωνείαν τῆς εἰμυρμένης!

Καὶ πένες ὧν κατέλιπες πλοῦτον μέγαν· ἐν ἔντιμον ὄνομα! — Ἄλλ' ἐρωτᾷ ἐκθάμβως ὁ σατανικός τοῦ ὕλισμοῦ ὀπαδὸς καὶ τὸ ἔντιμον ὄνομα μεταβάλλεται εἰς νόμισμα; »

Τοιαύτη εἶναι φεῖ! ἡ τύχη καὶ ἡ ἀμοιβὴ τοῦ πεπαιδευμένου! Ζῶν μὲν πηλαίει πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, στήθος πρὸς στήθος μετὰ τῆς δυστυχίας, καὶ ἀποθνήσκων μόνον μειδιᾷ, διότι δὲν βαρύνει τὸ μέτωπόν του ἡ μολύβδιος τῶν ἐγκλημάτων αἰσχύνη, ἀποθανῶν δὲ καταλείπει ἐν ὄνομα ἔντιμον μὲν ἀλλὰ ξηρόν· καὶ ἐν ᾧ ἡ κοινωνία ἐναβρυνομένη νέμεται αὐτὸ ὡς ἀποκλειστικὴν κληρονομίαν τῆς, πολλάκις περὶ βλέπει τὰ πάσχοντα τέκνα, τὴν ταλαίπωρον σύζυγον τοῦ θανόντος.

Ἐπικαλοῦμαι, λοιπόν, ἐν ὀνόματι τῶν ἐν ἰσχύϊ στρατιωτικῶν διατάξεων, ἐν ὀνόματι τῶν γραμματίων τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν τέκνων, τῆς συζύγου, καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ θανόντος στρατιώτου ποιητοῦ, ὅστις διὰ τῆς φιλοπονίας του ἦτο τὸ μόνον ττήριγμα καὶ ἡ μόνη παρηγορία των, καὶ πέποιθε ὅτι ὁ ἐπαξίως διοικῶν σήμερον τὰ στρατιωτικὰ οὐ μόνον δὲν θέλει ἀνεχθῆ νὰ ἐγερθῆ πικρὸν τι περὶ ἀπονόμον ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν ἀσθενῶν αὐτῶν ὄντων, ἀλλὰ καὶ θέλει προσπαθῆσαι νὰ

ἐλύθη διὰ τῆς προστασίας του τὴν εὐγνωμοσύνην των.

Σὺ δέ, φίλε καλέ, πολῖτα ἀγαθέ, στρατιῶτα ἔντιμος, ποιητὰ δόκιμος, ἀπέλθε εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς, καὶ περίμενε τοὺς ἀγαπήσαντάς σε εἰς ταύτην τὴν ἀθλίαν καὶ πρόσκαιρον ζώην.

Θ. Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

— 292 —

Ὁ Ἄγγλος ὑποναύαρχος Σκρότριοις ἐφεῦρε πλοῖον τὸ ὁποῖον ἐπωνόμασε κριόν, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλουν πολιορκητικὰς τινὰς μηχανάς· ἰδοὺ δὲ τί γράφει περὶ αὐτοῦ·

« Τὸ πλοῖον τοῦτο τὸ ὁποῖον ὀνομάζω κριόν, ἀπαιτεῖ εὐάριθμον πλήρωμα, τὸ ἕκτον ἴσως τοῦ πληρώματος ἰσοδυνάμου πλοίου. Δύναμις, κατασκευάζων αὐτό, νὰ παραδεχθῶ πᾶν εἶδος σχήματος κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν του, οὕτως ὥστε νὰ στρέφεται ταχέως καὶ μετὰ μηχανὴν ἀρκετὰ δυνατὴν, ὥστε νὰ κατρθάνῃ πᾶν ὁποῖονδήποτε πλοῖον κατασκευασμένον ἐντελέστατα κατὰ τὰ σημερινὰ σχέδια.

» Μὴ φαίνεται ὅτι ὁ κριὸς πρέπει νὰ ἔχη πρόραν καὶ πρόμναν τοῦ αὐτοῦ σχήματος, νὰ ἔχη δὲ καὶ εἰς ἐκάστην αὐτῶν ἕλικα διὰ νὰ προχωρῆ, νὰ ὀπισθοδρομῆ καὶ νὰ στρέφεται.

» Ἰδοὺ τὰ ἀναπόφευκτα πλεονεκτήματα τῆς τοιαύτης κατασκευῆς·

» α' — Ὅλα τὰ ξύλινα πλοῖα θὰ καταντήσωσιν ἄχρηστα πρὸς πόλεμον, εἰμὴ μόνον ὡς μετακαμιστικά, ἢ ὡς ταχυδρομικά τῶν ὁποίων ἡ μεγίστη ταχύτης θὰ εἶναι ἡ ἐγγύτης τῆς ἀσφαλείας των.

» β' — Εἰσβολὴ εἰς τὰς Βρεττανικὰς νήσους καταντᾷ σχεδὸν ἀδύνατος ἐὰν ὑπερασπίζεται ἀπὸ τοιαύτου εἴδους πλοῖα.

» γ' — Αὐτὰ ὁμοῦ μετὰ τὴν ἠλεκτρικὴν ὑπεβρύχιον τηλεγραφὸν καθιστῶσιν ὅλως σχεδὸν περιττὰ τὰ πυλιδάπανα ὀχυρώματα τῶν παραλίων ὡς καὶ τὰ στρατιωτικὰ καὶ ναυτικὰ ἔργα· ἀπαιτοῦσιν ὁμοίως σύστημα πάντη νέον διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν παραλίων.

» δ' — Διὰ ν' ἀποφύγωμεν τὴν σωρηδὸν ἐξολόθρευσιν τῶν ἀνθρώπων ἢ ὁποῖα θὰ εἶναι ἀναπόφευκτος, διότι τὰ πλοῖα ταῦτα ἕνεκα τῆς κατασκευῆς, τοῦ τρόπου τοῦ μάχεσθαι καὶ τοῦ στενοῦ διαστήματος ἐν ᾧ θὰ κινῶνται δὲν δύνανται νὰ ζωγρήσωσιν αἰχμαλώτους, πρέπει νὰ γίνῃ μετὰ τῶν ἐθνῶν νόμος κανονίζων τὸν τρόπον τοῦ θεωρεῖν καὶ μεταχειρίζεσθαι τοὺς αἰχμαλώτους. Ὅλα τὰ αἰτία ὅσα ἀνέδειξαν ἕως τῆς σήμερον τὴν Ἀγγλίαν θαλασσοκράτορα, ὑπάρχουσι τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ νέον σύστημα.»